

Un tresor espiritual

Una obra de gran prestigi per avançar en els estudis de sànscrit, llengua sagrada i d'erudició

DAVID PALOMA

Tots els diccionaris són eines de consulta, però n'hi ha que són per a un públic general i n'hi ha que són per a especialistes.

No ens enganyem: el *Diccionari sànscrit-català* és per a especialistes (diguem-ne estudiosos i erudits), però en canvi enorgulleix el públic general a causa del gran prestigi que comporta, per a una llengua minoritària com la nostra, la publicació del primer gran diccionari del sànscrit a una llengua llatina. Sobre el paper, ja no caldrà una tercera llengua pont, com l'anglès o l'alemany, per accedir a la literatura sànscrita; sobre el paper, serà més fàcil l'apropament a les pràctiques culturals de l'Índia. És clar que això equival a omplir un buit cultural, i també és clar que aquesta iniciativa hagi de tenir un nom propi d'arrencada (podria ser d'una altra manera?): es diu Òscar Pujol i el 1980 va visitar l'Índia per primera vegada. La realitat el va commoure tant que més tard se'n va anar a viure a Benarés i es va llicenciar i doctorar en sànscrit a la Banaras Hindu University. El 1992 va començar a pensar en la possibilitat d'elaborar aquest magne diccionari, que avui bé podríem anomenar el diccionari Pujol. Cal agrair el suport que va oferir la Universitat de les Illes Balears a Òscar Pujol i, finalment, la col·laboració dels governs de Catalunya i de les Illes per tirar endavant la publicació.

Mèrits

Esmentaré tan sols alguns mèrits de l'obra. D'entrada, s'hi inclouen algunes entrades de caràcter enciclopèdic sobre mitologia, ioga, religió, etc., que donen una informació valuosa sobre

«DICCIONARI SÀNSCRIT-CATALÀ»

Autor: ÒSCAR PUJOL
 Editorial: ENCICLOPÈDIA CATALANA
 Pàgines: 1.328 / Preu: 84,9

Una obra única: ho és pel fet de ser el primer diccionari de gran envergadura entre el sànscrit i una llengua romànica, per la seva extensió en nombre d'entrades (50.000), per l'amplitud temàtica i per l'explicació enciclopèdica sobre l'hinduisme i la cultura índia en general.

certs aspectes de la cultura índia. Així mateix, al final del volum s'inclou un índex de les entrades reordenades segons el nostre alfabet (la llengua sànscrita té un ordre alfabètic propi, desconegut pel lector no especialitzat), amb indicació del número de la pàgina on el lector podrà trobar el mot sànscrit en el diccionari. A més a més, l'obra intenta separar traduccions i explicacions, pràctica del tot innovadora en aquest àmbit. Fins ara no hi havia cap diccionari de sànscrit que se n'hagués sortit: pensem (tal com diu el mateix Pujol) que «no sempre és fàcil trobar la traducció precisa quan les llengües són culturalment tan distants, i d'aquí el recurs a l'explicació en lloc de la traducció». El diccionari també presenta una doble etimologia: la tradicional dels gramàtics sànscrits de l'escola de Panini i la que pertany a la lingüística comparada occidental.